

ՄԷՃԱՄՈՒԱՅԸ

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԽՈՒՆԵՐԹԸ 1 ՂԵՆԻ ԹՈՒՂԹ

ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Այսօր ամենուն ուշագրուած թիւնը գրաւող բանը, քաղաքական խնդիրներէն աւելի, օսմ. արժէքով յիշատակ արժէքով մը վերածելու և 8 միլիոն ոսկի գնահատուի փոխաւորութիւն մ'ընելու մասին թոք. քաղաքական մարդիկն ծրագրին եղած է, որոյ ընդունուելուն համար մինչև գշ. այսօրուան ժամը չիշերուան 1/2ը կամ քստ եւրոպացւոց ժամը 8 պայմանաւ ժամ որոշուեր էր, որմէ անդին հիմէ ընդունուելու թիւն պատահական մը չառնուի առ ոչինչ պիտի համարուի եղեր:

Վաղըթ երէկ կ'հաւատասէր թէ Ղուռը կ'իր. երեկոյեան դէմ հեռագիր մը ստացեր է թէ յիշեալ ծրագրին ընդունուելու է անգղ. և գաղղ. արժէքներուց կամ Պանքաներուն Սէնտիքային կողմէն, մինչդեռ երէկ առտու հասած Հաւասի հեռագրաց մէջ այսպիսի յիշատակութիւն մ'ընող հեռագիր մը չառնուելէն զատ, հրապարակն ալ նոյն իսկ պաղտութեամբ կ'նայէր այդ. ընդունուած ըլլալու զորոյն, ինչպէս նաև Բարիզի կ'իր. օրուան Պալատի գինն ալ ցոյց կ'տայր թէ կանխահաս է այդ. լուրը, բայց տարակոյտ չկայ թէ մեր այս տողերը գրելէն մինչև այս առաւօտ յայտնի կըլլայ ընդունուած ըլլալը կամ չըլլալը:

Ըստ մեզ յիշեալ ծրագրին երկուստեք ընդունուիլը հաւանական ըլլալով, և ընդունուելու իսկ որ սորա պայմաններէն մէկ քանին բարեփոխուն, հարկ կը համարուիք գործադրուիլու եւ հիմնական տրամադրութիւններն անգամ մ'ալ մեր ընթերցողաց ներկայացնել:

Սոյն ծրագրի երէք պայմանագրութեան կ'ըստականայ, որոց մին օսմ. արժէքով մը ու լիշ արժէքով մը վերածման եւ

ղանակներն ու պայմանները կը պարունակէ. միւսը՝ Պ. թոքովի ներկայացուցած անկո-գաղիական գրամատներէն ըլլալիք 8 միլիոն Սթէրլինի նոր փոխառութեան մը պայմանները կ'սահմանէ. երրորդն ալ վերածման գործողութիւնը յիշեալ անկո-գաղղ. գրամատներուց փոխութիւն ձեռքը կ'յանձնէ:

Առաջին պայմանագիրը կը տրամադրէ թէ՛ բացի 55ի, 55ի, 71ի, և 77ի փոխառութեանց թիւներէն, որոց համար զաւապայմանագրութիւն մը կ'ընուեր է կանխաւ, մնացած բոլորներէն ու տրամադրուած արժէքովներն, ինչպէս նաև Գան. ձառնման ու Բուլղարի պարտաւորութեան վերածման գործողութիւնն ալ պիտի կատարուի հետեւեալ կերպով:

Վերածելի արժէքով մը ամենքն ալ իրենց չըբարեւորութեան գնոյն պիտի զեղչունին, ինչպէս նաև մինչև ցայսօր բանած ու չվճարուած տոկոսներուն ու գլխավճարուց գումարներն, այնպէս որ վերածելի թիւներով արժէքները նոր արժէքով ստացած առեւտրին, այնքան գումարի փոխարէն պիտի առնեն ինչքան որ իրական դրամ վճարած են իրենց առջին հին արժէքով մը, ստացած ստորագրուած (էմիսիոն) գնոյն համեմատ:

Բոլոր վերածելի հին արժէքովները այսպէս զեղչուելու խաբէնք վճարելու համար, 0/0ին 5 տոկոսաւոր միատեսակ նոր արժէքով մը պիտի հանուի, որն որ 2 կարգի պիտի բաժնուի Առաջին կարգը պիտի պարունակէ 58ին, 60ին, 61ին, 63ին, 65ին, 69ին և 73ին շրջաբերութեան ելած և երաշխաւորեալ 0/0ին 6 տոկոսաւոր

փոխառութեանց արժէքովները, որոց փոխարէնը զնեւին զեղչեալ և 0/0ին 5 տոկոսաւոր նոր տեսակ արժէքովներով պիտի վճարուի:

Երկրորդ կարգը պիտի պարունակէ 65ին, 73ին և 74ին շրջաբերութեան ելած ընդհանուր Պարտուց 0/0ին 5 տոկոսաւոր քոնսոլիդացիոն, 72ի Գանձատուութեան և Բուլղարի երկաթուղոյն 0/0ին 4 տոկոսաւոր պարտաւորութեան, որոնք ևս զեղչուելով 0/0ին 5 տոկոսաւոր նոր տեսակ արժէքովներով պիտի փոխանակուին, բայց սա կայ որ այս 2րդ կարգի արժէքովներն առաջին տեսակ արժէքովներէն հետ հաւասար արժէք ըլլալու համար, եղած վերածման զեղչէն զատ, նորէն իրենց մայր գումարէն ալ 0/0ին 20 պիտի զեղչուին, որն որ առաջիններուն 0/0ին 6 և 2րդ կարգիներուն 0/0ին 5 տոկոսեացք մէջ գտնուած 0/0ին 1 տարբերութեանը կ'համապատասխանէ:

Նոր ֆոնտիսներուն տոկոսներն ու գլխավճարը երաշխաւորուած է ծխախոտի, աղի, դրոշմովներու, ոգելից քմպելեաց և թէմէթիլի յուելուածական և ուրիշ նմանօրինակ տուրքերով, այս վերջին տուրքերն ալ նոր պիտի դրուին չափաւ և վաստակի վրայ, այնչափ ինչ որքան որ պէտք պիտի ըլլայ նոր ֆոնտիսներուն վճարուելիք տարեկան տոկոսին ու գլխավճարի գումարին պակասը լեցնելու համար, իսկ 0/0ին 6 տոկոսով տրտաքին երաշխաւորեալ փոխառութեանց յատկացած բոլոր հասոյթներն ալ օսմ. կառավարութեան ձեռքը պիտի յանձնուին:

Օսմ. կառավարութիւնը վերոյշեալ տրոց հասոյթներէն զատ նաեւ պիտի յանձնէ վերջ յանձնաժողովոյ ձեռքը 1)

Պալատի վճարելիք հարկը 2) օսմ. պարտքէն՝ Պալատի ըստին ինչալիք մասը, 3) ինչպէս նաև օսմ. Պարտքէն Սերվիոյ և Գարատաղի բաժնին ինչալիք մասը, 4) Արեւելեան Բուլղարի գաւառին հասոյթներէն Գանձուն յանձնուելիք գումարը, 5) Կիպրոսի կղզոյն հասոյթից յաւելեալ մասը, զոր Անգլիա տարուէ տարի Դրան պիտի հատուցանէ:

Եթէ այսքան հասոյթներն ալ չ'բաւեն նոր ֆոնտիսներուն տոկոսեաց և գլխավճարուց հատուցման համար, այն առեւտրական մագնատան հասոյթներէն պիտի յրաճուցուին:

Յիշեալ ցոյց տրուած տուրքերը Մասնաժողովն ինքը պիտի հաւաքէ ոսկեդրամ ըլլալու պայմանաւ, և երէք թիւն գրամ կամ ուրիշ տեսակ ստակ առնելու պարտաւոր պիտի չըլլայ:

Օսմ. կառավարութեան փոխտրուելիք 8 միլիոն ոսկոյ տոկոսեաց և գլխավճարին յատկացուելիք գումարն ալ դարձեալ եւ նախամեծարութեամբ այն վերոյիշեալ հասոյթներէն պիտի առնուի, այնպէս որ հին արժէքովներու տեղ նոր արժէքովներով առնող արժէքները 2րդ կարգի առնելիքի տէր պիտի համարուին, մինչդեռ վերջին այս 8 միլիոնի փոխառուած առաջին կարգի պարտապահանջ պիտի նկատուին:

Նոր ֆոնտիսներուն տոկոսներն 6 ամսէ 6 ամիս պիտի վճարուին ոսկեդրամ և առաջին կտրօնի ճամնեայ պայմանաւ մը պիտի սկսի բանիլ պայմանագրին թուականէն 3 ամիս ետքը, Գլխաճարն ալ վիճակահանութեան եղանակաւ պիտի հատուցուի, Գլխավճարի տարեկան քանակութիւնն ալ տեղութեան հասոյթից համեմատութեամբ

պիտի որոշուի, այնպէս որ նոր ֆոնսօլիտներուն վճարմանը փոխարէն ցոյց տրուած հասոյթներէն նախ ամբողջ տոկոսեաց գումարն հանուելէն ետքը, մընացած մասը—եթէ յաւելուած մաս մը մնայ—այն ալ գլխավը, ճարին պիտի յատկացուի և այդ մնացած գումարին համեմատ պիտի որոշուի թէ այն տարին ինչքան բան զխաւճար պիտի տրուի Գլխավճար (ամօրթիս ման) տալն ալ այն ատեն պիտի սկսի, երբ օսմ. պիւնէին մէջ, նոր ֆոնսօլիտէի վճարմանց յատկացեալ հասոյթներէն դուրս մնացող միւս ֆոնսօլիտներն 16 միլիոն ոսկոյ եկամուտ մը բերեն, և գլխավճարն ալ առ առ աւելն 0/0ին 1 ըլլալ որոշուած է:

Տէրութեան Պաշտօնէին մէջ տարւոյն սովորական ծախսոց գումարն է 14 միլիոն ոսկի, եթէ Գանձուն ձեռքը մնացած հասոյթները չբաւեն այդ 14 միլիոնը գոցելու, այն ատեն գանձը իրաւունք պիտի ունենայ իր ծախսոց բացը գոցել, նոր ֆոնսօլիտներու վճարմանց յատկացեալ հասոյթից 1/3 մասէն, մնացած 2/3 մասն ալ նախ 8 միլիոնի վերջին փոխառուներուն տրուելիք վճարմանց յատկացուելով, ասկէ աւելցածը ֆոնսօլիտէին տոկոսեացը համար պիտի վճարուի: Ուստի և վարչական Մասնաժողովն ալ իրաւունք պիտի ունենայ իր անդամներէն մէկը Գանձուց պաշտօնէութեան մօտը զրկել պետութեան բնդէ, հասոյթից մասը անձամբ ստուգելու և հսկելու համար:

Սուրբանը, իբր բացարձակ երաշխաւորութիւն թէ՛ նոր ֆոնսօլիտի և թէ՛ 8 միլիոնի փոխառութեան տոկոսեացն անխափան ֆոնսօլիտէի համար, ցոյց տրուած և յատկացեալ վերոյիշեալ հասոյթներուն տըրոց վարչութիւնը բողոքովին և ուղղակի կ'յանձնէ վարչական Մասնաժողովն ձեռքը, որ պիտի բաղկանայ 6 անդամէ, 2ը Ռ. Դրնէն բնորոշ օսմանցի, սրոց մին Մասնաժողովոյ նախագահութիւնը պիտի վարէ, 2ը գաղղիացի՝ Գաղղիոյ կառավարութեան կողմէն ընտրուելով, 2ն ալ անգլիացի՝ Անգլիոյ կառավարութեան ընտրուելով, որոց պաշտօնը կայսերական Հրովարտական պիտի վաւերանայ, և տնտեսական թոշակն օսմ. գանձէն պիտի ստանան:

Սոյն վարիչ Մասնաժողովը իր ձեռքը յանձնուած տուրքերն ինքն պիտի հաւաքէ և յանձնաձէ և տոկոսեաց ու գլխավճարաց վճարքներն տանց

մով ինքը պիտի սպասուի ու հատուցանէ, որոց հաւաքումն ալ պիտի ընէ իր կողմանէ և իր պատասխանատուութեանը տակ հարկահաւաքներ և մաքսաւորներ վարձելով որոնք օսմանցին ներքէ պիտի բնորոշուին եղբւր, վարիչ Մասնաժողովը, որ եւրոպական օրէնքներով ու կանոններով պիտի զործէ, բոլորովին անկախ պիտի ըլլայ իր այս պաշտօնին մէջ, և պայմանագիրն ստորագրուած օրէ՛ անմիջապէս բոլոր ցոյց տրուած հասոյթներն իր ձեռքը պիտի յանձնուին, ինչպէս նաև մինչև ցարդ՝ այդ տրոց վարչութեանը յատկացեալ պաշտօնաբաններն, միլիոններով, չէ՛քերն, տեղերը ևն. և կառավարութիւնը յիշեալ վարիչ Մասնաժողովոյն ոչ կաշմութեանը և ոչ գործելու պայմաններուն մէջ և ոչ վայելած առանձնաշնորհումներէն ամենափոքր փոփոխութիւն մ'անգամ չկրնար ընել Մասնաժողովոյ և իւր կոնտրոլութեանց պաշտօնական լեզուն տաճկերէն պիտի ըլլայ:

Վերածման գործութեանը համար ըլլալիք բոլոր ծախքերը օսմ. կառավարութիւնն ինքը պիտի վճարէ, իսկ եթէ 8 միլիոն ոսկոյ փոխառութիւնը չը կնքուի, ներկայ ծրագրին միւս բոլոր պայմաններն ալ առ ոչինչ և իբրև չեղեալ պիտի համարուին:

Ներկայ յօդուածնիս արդէն պատրաստուած էր, երբ Գանձուց պաշտօնէայ-Քեանի բաշտի ստորագրութեամբը հրատարակութեան տրուած պաշտօնական ծանուցումը տեսնելուց և, որ կ'յայտնէ թէ՛ առաջագրեալ 8 միլիոն անգլ. ոսկոյ փոխառութեան կնքուած ըլլալը կ'հաւատէ այս կերպ, որ Բարիզէն Ռ. Դուքը քաջաւած պաշտօնական հեռագիր մը Սոյն փոխառութեան գումարին մեծ մասը թղթագրամը բողոքովին վերցնելու պիտի յատկանայ, և օսմ. կառավարութիւնն ալ որոշեր է որ 400 զրշ. ող թղթագրամի տեղ 1 օսմ. ոսկի վճարելով վերցնէ ֆայմէն:

Մասնաւոր բայց արժանահաւատ աղբիւրներէ առնուած տեղեկութիւններն ալ կ'հաւատեն թէ, թօքվիլ մարդիկ ինքնորոշեալ ծրագրիւր՝ Բարիզի ֆոնսօլիտ տ'իւքօնթ պանքան, ինչ տնօրէնը Պ. Սուպէյրան, միւս փոխատու պանքաներուն կողմէն փոխանորդաբար ընդունելով, Դրան ըլլալիք 8 միլիոն ոսկոյ փոխառութիւնն ալ ստորագրելու և յանձնառու եղեր է չըտրեւելութեան հանելու:

Սոյն պայմանագրութեան ստորագրութիւնը տեղի ունեցել է չր. օր Դաղղիոյ արտք. գործոց պաշտօնէին և Բարիզի օսմ. դեպան Սովիէթ բաշտի ներկայութեամբը, և այս լուրը Գաղղիոյ արտք. գործ. պաշտօնէին Պ. Թուրնիէի և Սաֆվէթ բաշա ալ Ռ. Դրան հեռագրաւ հաղորդելու են պաշտօնապէս:

Օսմ. կառավարութիւնը իր գանձային ներդրեանն ու զբոսարարութեանն ալ այս կերպիւ վախճան տուած ըլլալով, այժմ ուրիշ հոգ և գործ ունեցած չըլլալ, բայց եթէ անմիջապէս ասիական գաւառաց բարենորոգմանց գործոյն սկսելու պէտքը, կ'յուսամք թէ ասի ալ մօտ օրէն տեսնելու և աւետելու բարեբաղդութիւնը կուենանամ:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ե.

Հիւանդանոցի պատուար. ժան Հոգաբարձութիւնը, մէկ կողմէն յիշեալ ազգային պատըսպարանին ներքին բարեկարգութիւն մը և ըստ կարելոյն բարւոք մատակարարութիւն մը ապահովելու աշխատելով հանդերձ, առ որ կ'յուսամք թէ մեծ մասամբ հասած է, միւս կողմէն ալ իբրև ճշմարիտ հայր հասարակաց և անօգնական կարօտեցող պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կ'կարդայ բոլոր պանդուխտ ազգայնոց և խանութներու անկիւնները մնացող հիւանդ պանդուխտ ազգայիններ կ'գտնուին անօք և անխընամ մնացած, անյապաղ Ազգ. Ս. Փրկչի Հիւանդանոցը դիմեն, որ ամեն տեսակ խնամք և դարման ձրի կ'մատակարարուի իրենց, ուր մշտակալ և այցելու բժիշկներ կան և յատուկ դեղարան, ուր բժշկոց պատուէրին համաձայն՝ դեղ և քանի անգամ որ հարկաւոր է՝ կերակուր և բնական կ'տրուի:

Պանդուխտ հիւանդներն կրնան նաև Հիւանդանոց մը տած առնելին, իրենց վրայ ունեցած գոյնն ու ստակներն՝ ըստ ստորագրեալ ցուցակու մը յանձնել Հոգաբարձութեան, որմէ կրնան ամբողջապէս վերստին ստանալ երբ առողջնալով դուրս ելնեն Հիւանդանոցէն:

Ազգին անօք և պանդուխտ հիւանդներն այս կերպով խնամելու ազգային պարտականութիւնն ճանցող ու գործող, ընդ հոգաբարձութեան մ'ալ աղղը շնորհակալ և երախտագէտ մնալն գտնուիլ բան մը չկրնար ընել, մաղթելով որ երկիրը ձեռնառու և զօրաւիգն ըլլալ իրենց՝ իրենց ստանձնած

լայ իրենց՝ իրենց ստանձնած սոյն դժուար բայց մարդասիրական պաշտօնին յաջողութեամբ ի գլուխ հանելու և շարունակելու:

Կիմանալք թէ մեծ Եպար. գոսին յատուկ հրաւիրանօք, այս չր. օր Թրնուզի վանահայրն և Չէյթուէնի Չաքքընեան Յարութիւն էֆ. Ն. Բարձրութեան ներկայանալով, պատուաւորութեամբ ընդունուելու են, և տեղի ունեցած խօսակցութեան մէջ Չէյթուէնի հրաւիրեալք մեծ եպարգոսին գթութիւնը հայցելու են իրենց հայրենակցացը վրայ, յայտնելով որ Չէյթուէնիք մեծ ներդրութիւն և կեղծումն կ'կրեն տեղւոյն կառավարական պաշտօնէից երեսնէ, և Ունիոյ խնդիրն ու Չէյթուէնցոց նպատակը բացատրելով, Ունիոյ տրոց թիւեւանայր և Հայ կառավարչի մը հաստատութիւնը կ'ինդրեն, միանգամայն և Մարաշի ու Հալէպի մէջ բանտարկեալ Չէյթուէնցոց ազատութիւնը կ'հայցեն, յայտնելով որ եպարգոսին հեռագրած հրամանին հակառակ, որ բանտարկեալներն ազատ թողալ կ'պատուիրէր, Հալէպի կառավար ինչ ինչ պատճառներով դէմ եկել է և չէ ազատած բանտարկեալներն:

Մեծ եպարգոսը Ունիոյ համար հայազգի Գայմազամ մը գնել խոստացել, իսկ արոց թեթեւալուն և բանտարկելոց ազատութեանը խնդրոց մասին ալ յայտնել է թէ հոն յատուկ յանձնաժողով մը պիտի զրկուի:

Հ. Ր. Ա. Ի. Բ.

Առ Ազգ. Երեսփոխանս

Ազգ. ժողովը վերջին նիստին մէջ լսելով Սրբազան Պատրիարք Հօր հրաժարականի խնդրոյն նկատմամբ խառն ժողովոյ պատգամաւորութեան պատասխանը և Առնետպետացի իւանի տեղեկագիրը, ընդունեց հարցման ի հարցադրում փոխուելը և որոշեց մասնաւոր նիստ մը զոհել սոյն խնդրոյն, Օրակարգ սահմանելով:

«Եթե իր Ազգային Հարստան» «հարութեանց եւ խոստացեալ» «Բարենորոգմանց ի Հայաստան» որ անձնական վատաւորութեան հետ գլխաւոր պատճառ հանդիսացած են Մ. Պատրիարք Հօր հրաժարման:

Սոյն նիստը դադարեալ և առաջիկայ ուրախ փետր. 9 մամբ 6ին Ղալաթիոյ Ս. Լուստոսի չեկիւղեցւոյն Էմէջ տեղի պիտի ունենայ:

Բաշտոյս եմք որ շնորհ կընենք ներկայ գտնուիլ սոյն ամե-

Նախարարներ Նիստին :
Ի դիմաց Ս. Պար. Հոր
Նորին խորհրդական
Խորեն Եպ. Սեկրետար
5 փետր. 1879
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Գումարառ

Ազգ. Ժողովը իւր վերջին
Նիստին մէջ Գործ. Ժողովչին
ընտրելէն հետոյ Առնապե-
տաց դիւանին պատրաստած
երկպառիկ ցանկն ամբողջովին
ընդունելով, որոշեց քուէարկու-
թեան և քուէհամարի գործո-
ղութիւնը արտաքին Ժողովին
կատարել ի ձեռն Մայր Դիւանի
և արգելեց Սեկ. Ժողովոյ ա-
ռաջիկայ նստին ներկայացնել
որ պիտի գումարի ուրբաթ օր
փետրվար 9.

Ուստի նոյն երկպառիկ ցան-
կէն Ձեռ Հաղորդելով, կ'ընդ-
րեմք որ նոյնին մէջէն հինգ տն-
ձի վրայ Ձեռ քուէն պատրաս-
տելով և պահարանի մը մէջ
ներկայեցնելով նամակաւ շնորհ
ընէք զրկել ի Պատրիարքարան
մինչև առաջիկայ հինգշաբթի,
ուրեք առ Առնապետն Ազգ.
Ժողովոյ

Ի դիմաց Ս. Պար. Հոր
Նորին խորհրդական
Խորեն Եպ. Սեկրետար
5 փետր. 1879
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Գումարառ

Ձեռ Ձեռի ՅԱՆԿ

Գործ. Ժողովի Գործ. Ժողովի

1. Գործիքին էֆ. Սեկրետար
2. Կոստանդ. և Կոստանդ. Եպ.
3. Խաչատուր Խան Կարենցի
4. Ղազար էֆ. Հովսեփեան
5. Մարտիկ և Գործիքին
6. Յակոբ և Երեմիան (մե.
տաքսի վճարին)
7. Յարութ. և Նորատունկ
8. Գաբրիէլ և
9. Աբէլ և Կիւրակեան
10. Գարիբէլ և Խաչատուր

... Խմբագիր
Վսեմաշուք Պալեան Սարգիս
Պէյ Բարեհաճեցաւ այս անգամ
ալ իւր առաքելական ոգով
միտմբարկ Հիւանդանոցի խըզ-
ճալի պատասխարեալքը տալը
հատ ոչխար նուիրելով, Նորին
Վսեմաթեան ազգասիրական
արարքը արգէն ամեն ազգայ-
նաց նախածանօթ է, որոյ ա-
հաւատիկ մէկ նոր ասպարոյցն
ալ որ կ'արտաւարէ զՀոգեբար.
ձուլութեան իւր շնորհակալիքն և
պատասխարելոյ քարազին բա-
րեմաղծութեանը յայտնել հը-
րապարակաւ :

Մնամք յարգանք
Ի Դիմաց Հոգարար. Հիւ.
Առնապետ Վսեմապետ
Տ. Կիւրակեան Ս. Յակոբեան

Կ. Պոլիս 2/14 փետր. 1879

... Խմբագիր

Կ'ընդգրկեմք որ հետեւեալ
տեղեկութիւնները բարեհաճիք
ազգասիրաբար հրատարակել :

Դպրոցատիրաց Արեւելեան
Ընկերութեան Տնօրէն խորհուր-
դէն իւր նուէր ստացաւ Վսե-
պետական ընկերութեան իւր
իւր ընծայած քերականէն 60
օրինակ ի ձեռն իւր Ընկերայա-
ցուցիչ Մեծ. Մ. Չարդեանի
նոյնպէս ի Ռոտոթոյէ 10 մէ.
ճիւղի գումար մը դոր 36 ազ-
գասէր ազգայինք Դպրոցա-
տիրաց Արեւելեանի ճիւղ մը
հոն հաստատելով իրենց մէջ
հանգանակիւր էին :

Տնօրէն խորհուրդս հրապա-
րակաւ իւր շնորհակալութիւն-
ները կ'յայտնէ առ Վսեպետա-
կանն որ ազգագուտ մատնան-
ներ տպելու նպատակով ազ-
գին ամեն համակրանաց արժա-
նի է, և առ Ռոտոթոյի ընկեր-
որք Դպրոցատիրաց Արեւելեանի
բարեհաճման նպատակով
գտնուին :

Ի Դիմաց Տնօրէն խորհուրդ.
Առնապետ ֆ. Առնապետ.
Կ. Պ. Սեկրետար

ՇԻՔԵՂ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Ի ՆԱԽԱՐԱՐ

Առնապետ Հիւանդանոցի Հոյոց

2/19 փետր. 1879

Ձեռքարարի գիւր ժամ 4 1/2

ՅԵՒՆՈՐԱՏՈ Ի ԲԵՐԱ

... Խմբագիր

ԱՆԴԱՄԲ ՅԱՆՁՆԱԴՈՐՈՅ

Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյ

Նախագահ

Մեծ. Մանուկեան Սեկրետար

էֆէնտի Դեր-Նախագահ

Երեմիան Տիգրան էֆ.

Գարսուդար

Նորատունկեան Յարութիւն

էֆէնտի Գումարեան

Մեքիմ-Գումար Յարութիւն

Էֆէնտի Գումար

Մեծ. Բարադուսեան Տիգրան էֆ.

Գարսեան Պապիկ

Գարսեան Գրիգոր

Գրիգորեան Բարսէն

Էֆէնտի Գարսիէ

Խաչատուր Սարգիս

Թիւրքեանեան Անտոն

Կիւրակեան Առնապետ

Կիւրակեան Ռոտոթոյ

Ղազարեան Սահակ

Միւրասեան Պատրիարք

Գումարեան Կարապետ

Մեծ. Երեմիան Երեմիէ

Վսեմ. Կարապետ

Մեծ. Պէյրեան Երեմի

Սեկրետար Գրիգոր

Սեկրետար Գարսեան

Վսեմ. Սեկրետար

Մեծ. Սեկրետար Սարգիս

Վսեմ. Սեկրետար Սարգիս

Մեծ. Տիգրանեան Յակոբ

Յիւրաքանչեան Յարութիւն

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրեանէի նախկին կառավար.

Երէ Բարեհաճի Առնապետ Բայա
Սահա (Սահա) կ'ընդունի իշխան
անուանեցաւ :

— Թիւրքայի նախորդ կա-
ռավարի Յէյքի բաշա կուտա-
կալ անուանեցաւ Սահա Նոր
վիլայէթին, Մահմադ Նէտիմ
բաշա առկէ հրաժարած լինե-
լով :

Միւշիկ Իշէթի բաշա Տիգ-
րանեանի կուտակալ, և այս
վերջինի վալի Ապարիւրահման
բաշա ալ Պալատատի կուտակալ
անուանեցաւ :

— Մեծ եպարքոսն երէկ ար-
քունի նաւարանը երթալով ծո-
ղային պաշտօնէին հետ տեսակ-
ցելէն յետոյ, անկէ ալ Բերա
անդի. գեոպաւառուին ելաւ
Սըր Լէյարտի տոյգելով :

— Կրտսէի թէ զինուորական
պաշտօն ու պաշտօնակալաց առ-
ճիկը (թայիւնթի) յաւաքիկայ
մարտ ամէնէ կարուելով, ասոր
փոխարէնը յաւելում մը պիտի
բուլ իրեն ամական թոշակին
վրայ :

— Պիղմարք իշխանը այս
տարի Անգլիա ուղևորութիւն
մ'ընել որոշելով, Լանթարնի մէջ
իրեն համար քանի մը սենեա-
կով մտնաւոր տուն ո'ւ վարձել
տուներ է :

— Մարտաքաղաքիս առող-
ջացահան յանձնարարէ
փոխանցիկ տխուր գտնուած տե-
ղերէն եկող նիւթերը 2 կարգի
բաժնելով, ասոնց համար Գա-
րանթիւնայի զգուշութեան զգու-
որոշ պայմաններ կ'տնօրինէ :

Աղտոտ բուրգ, բամպակ,
մաշտակ, անկողնոյ վերաբերեալ
նիւթեր, գործածուած ճերմա-
կիւրէն, հին զգեստ, մազ, կաշի
և կենդանեաց ոսկորներ, եղ-
ջիւր, եղունգ, աղիք և այլք
նմաններն, որք առաջին կարգը
կաղմուղ նիւթերն են, 15 աւուր
քարանթիւնայի և ծխամաքու-
թեան վրայի ենթարկուին :

Երկրորդ կարգի նիւթերն
ալ, որոց վրայ ախտը չ'իտան-
ցեր, ասոնք ալ 5 աւուր քա-
րանթիւնայի եւ ծխամաքու-
թեան վրայի ենթարկուին :

Առողջապահական տեսչու-
թիւնը կ'ծանուցանէ նաեւ թէ
Ռուսաստանի մէջ գտնուած
Ժոնտախտը՝ զգուշութեան եւ
պահպանութեան համար քաշ-
ուած զժերէն դուրս ելած ըլ-
լալու գրոյցները անհիմն և սուտ
կ'համարուին Ս. Բէթիքսպարկի
Պէրլինի, Վիեննայի և Պուրէշի
օմ. դեպքանաց կողմանէ փե-
տրվար 5 թուով առնուած հե-
ռագրութեան :

— Պատ. Խորհրդոյ անդամ
Ալի Ֆուտտ պէյ Պուրլէի օմ.
դեպքան ըլլալ որոշուեր է Սիւ-
լէյման պէյի, որն որ նոյն դեպ-
քանութեան պաշտօնով Պէրլի-
բաւ պիտի փոխադրուի :

— Կիւմանաթի ժամանակէ
մ'ի վեր տարադրութեան մէջ
ապրող Գէմալ պէյ, Ակեհա
էֆ. Խամայի Ակեհա պէյ և ու-
րիշ մէկ քանիներ այս անգամ
վիհէ. Սուլթանին ներողութեա-
նը արժանանալով, Տաճկաստա-
նի դաւառաց մէջ կարեւոր և
մեծամեծ պաշտօններու պիտի
կոչուին :

— Կիւպրոսի անգղ. իշխանու-
թիւնը Աղաթու և Սե ծովու
բոլոր առու և օսմ. նաւահան-
գիստներէն, ինչպէս նաեւ Բու-
մէլի, Փոքր-Ասիոյ, Սիւրիոյ Տը-
րիպոլոյ, Թունուզի, Եւնաս-
տանի և Դարապատի նաւահան-
գիստներէն մեկնող նաւերը 21
աւուր ֆարանթիւնայի տակ դը-
նել որոշուեր են :

— Միւշիկ ցարդ Բումէլին
գրաւոր ուսական բանակին
հիւանդ կամ մեռնող զօրաց և
պակասած աղքատներէն անգղ
լեցնելու համար Օտէսայէն Բու-
մէլի շարունակ շոգենաւներով
եղած զօրաց և աղքատներէն
փոխադրութիւնը Ռուսիոյ կայ-
սեր հրամանաւ այս անգամ
դադարելով, շոգենաւներն ալ
Բումէլի զօրքերն Օտէսա փո-
խադրելու յատկացուեր են :

ՀԵՌԱՐԱՐԱՆՈՒՐ

Այս տարու հասոյ

Բարիկ 17.— Տէպա լրացելը
կըսէ թէ կրնայ ըլլալ որ Պոլսոյ
անգղ. դեպքանին բացակայու-
թիւնը վերջնական ըլլայ Սըր
Լէյարտ կամ ուրիշ պաշտօնի
մը պիտի կոչուի և կամ Լոր-
տերու Խորհրդարանին անգամ
պիտի ըլլայ եղեր :

Պուրլէի 17.— Բումանիս տը-
րումայի է պարպել Արապ-
թապեան, այն պայմանաւ որ
Ռուսիա ալ երաշխաւորութիւն
տայ թէ այդ տեղը ինքը պի-
տի չ'գրաւէ, այդ մասին տեղու-
թիւններն որոշում մը չ'տուած :

ԴԱՄԱԿԱՆ

Լոնտրա 17.— Բաց 12 9/16

Դոց 12 9/16

Բարիկ 17.— Բաց 12 50

Դոց 12 60

Պուրլէի 12 65

Այս տարու բացուեցաւ 14.05

Թիւրքալում 127.20

Բումէլի 50.25

... Խմբագիր

ԱՅԴ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԶԳԵՍՏՈՒՅ

Ֆ. Կ'ԱՆՊԱՌԻՄ և ԸՆԿ.

Երէ քէք Դաւալում Թիւ 70

Ղալաթիւ

Վիեննայի մէջ շինուած ըն-
տիր ապրանքներ կ'ծախուին թէ
մեծաքանակ և թէ հատով,
զոհացուցիչ գինով :

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՂԴԱՅԻՆ ԴՊՐՈՅԱՑ ՀԱՄԱՐ
Դրեց Հ. Դրեգոր վ. Գրեկեան
Միթ. Ուրախ
Վիճենա Միթ. Տպարան 1879

Բաժնեդատութիւն.—Միթին ու
Նոր Պատմութիւնը մինչև մեր օրե-
րը հասցնող, համառօտ բայց կա-
տարեալ զէպքերն, մասնաւորապէս
աղ. զպրոցաց գործածութեանը հա-
մար շինուած է.—Շատ հմուտ գը-
րութիւն է, ուր յայտնապէս կերեւի
գերմանական ճաշակ ու խորունկ
հմտութիւն.—Ստոր արժէքն այնչափ
աւելի մեծ է, որչափ առաջիններէն
մէկն է ազգին մէջ, իրեն դասա-
գիրքը վասն զի թէև կայ հատ մը
ասկէ 50 տարի առաջ հրատարակ-
ուած, բայց, բաց անկէ, որ զուրկ է
բոլորովին հաստատուն գրութիւնէ,
շատ ընդարձակ բռնուած է և Պատմ-
ութեան հոգին ու ծածը թող տա-
լով, աւելի զուարեացեաց ու զրոյց,
նորոշ միտ գրած է, որ պատմու-
թեան չէ՝ թէ էական, այլ երկրոր-
դական, մասնաւոր թէ երրորդական
մասը կ'իւրացնանք։ Ուրիշ այլևայլ
տեղեր ու այլևայլ ժամանակ հրա-
տարակուած պատմութիւնները ամ-
բողջ չեն, մասնաւորն են, և ասի իբ-
րեւ գործածութեան մէջ մասնիկ
զրքեր, հասարակութեան ձեւը
զեռ չեն կրնար տրուել։ —Ուր թո-
ղունք որ մասնաւորի, շատ մտա-
դիր հայեցումով մ'ըրած է նաեւ
ազգ. պատմութեան, զոր մինչև մեր
օրերը հասուցած է՝ թուականներու
շարքով համար։ Այդանկէ ասոր մէջ
նաեւ աղ. մատենագրութեան վրայ
բաւական տեղեկութիւններ։

Մաքուր տպագրութեամբ 280
էջ պարունակող այն գիրքը, համե-
մատութեամբ շատ աժան է, 2 ֆը-
րանք գնով և իւր ծախսի վիճակով
Միթ. Դրեգորի գրադարանային ի
հասկացութի և ամեն ազգային գրա-
վաճառաց քով։

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼԻԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ
Թարգմանեալ ի Դաղդիակա՛նէն

Վերջին տոճկաւ—ուսակաւն պա-
տերազմին վրայով գաղղիներէն լեզ-
տին մէջ մէկ քանի տարբեր հիդի-
նականութեամբ հրատարակուած գը-
ծերէն ամենէն անկողմնակալն ու
ճշգրտագոյնն է։ Ա. Ս. Պատմ. երկն
ընկած արտ հայերէն թարգմանու-
թիւնը տեսար աւ տեսար սկըսած է
հրատարակուիլ, Արամեան տպագ-
րութեամբ, մաքուր թղթի վրայ, և
մեծագիր և քոսածաւ, խրաքանչիւր
տետրը 2 պատկերօք զարդարեալ։
Այն հրատարակութիւնը խոստ
հետաքրքրական է և միանգամայն
օգտակար գրած մը ըլլալով, կը հը-
րաւիրուի յարգող հասարակութիւնը
մէկ մէկ օրինակ ունենայու անկէ,
որով թարգմանչին աշխատութիւնն
ու խնամքն արդիւնաւորելուն ալ
պատճառ մը կըլլայ։
Ա. տեսար հրատարակուած է
Յի. 28 թն. կեդրոնաւորին է Ֆը-
րէկեան գրատունը, զին թերթին
1 շրշ. արծաթ։

ԸՆԴԱՐԱՁԱԿ
ԱՌՈՂՋԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ի ՊԵՏՍ
Հ-ն-ն Հ-ն-ն Ա-ն-ն
Արանց, կանանց, ծերոց
տղայոց, օրիւրդացի և նորածին
հրախայից
Կ'ծախուի բոլոր հայ գրա-
վաճառաց քով գին 3/4 մէճիւտ

Լալով, կ'ծախուի Եէնի-ճամի Զինն-
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղու-
կասեան գրատունը և ուրիշ գրադա-
րատաց քով։
Գին 1 ֆրանք

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՏԵՏԵԱՆ
ԺՕԶԷՑ ՊԱԼԱՍՄՈ
ԹԱՐԴԱՆԵՑ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՃ. ԵԱԶԱԶԱՆ
Աղէտանդը Տիւմա գաղղիացի
մեծանուն վարպետին գրէն եւած
այն գործին ձրէ այն է վերջին հա-
տորն ալ Իւմիթի Տէտէան եղբարց
տպարանէն ի լոյս ընծ ալուելով Պալմ
հասած է։ Այս գեղեցիկ վէպին մէջ
որ Լուի Ժեյ-ի կեանքը, վարքն ու
վախճանը նկարագրուած են, հետ
զհետէ կ'երկայանան վերջէն եւ
Ռուսո՝ անցեալ դարուն այն երկու
մեծ մարդիկը, թագուն գիտութիւն-
ներ կ'այտնուին, Մասնաց օթեակ-
ները օտարին առջև կ'արագուն։ Ա-
մեն կարգի և հասակի մարդ իւր
սրած նիւթը հոն կ'գտնէ և ին-
չը ծախուի իէնի ճամի Զինն-
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկա-
սեան գրատունը և ուրիշ գրադա-
րատաց քով։
Գին 2 ֆրանք 25 սեթ.

ԿԵՅԼՈՒ ԹԵԼԼ
ՈՂԵՐԳՈՒԹ. Ի ՀԻՆԳՐԱՐԱՐՈ
Թարգմանեաց գաղղիներէն
ՍԵՆԵԼ Ա. ԿԵՆԵԼ
ԱՆԴԱՍ

Գրադարանաց գիւտերն
Արտաք. գործոց պաշտօնատան
որ ի Բ. Դուռն
Շիլլեր գերմանացի հոշակաւոր
հեղինակին ընտիր գործերէն մին
եղող այն սղբերգութիւնը մէկ շնոր
թղթադրամի կը վաճառուի վ. Թ.
Մարգարեանի գրատունը Մէրճան-
ջարը թիւ 57 և ամեն գրադարա-
նաց քով։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ՅՕՐԻՆԵՑ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ
Բազմաճառ Մամուրեան էֆ. ի
այն 140 երեսէ բաղկացեալ նոր
գործը որ իւր կատարելութեամբ կը
յուսամք թէ մուտ պիտի գտնէր ու-
րը ազգ. վարժարանաց մէջ, իւրի-
րի Տէտէան տպարանէն հասած ըլ-

ՇԱՐԳ
ՄՈՒՀԱՐԵՊԵՍԻ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ
Հեղինակութիւն
ՊԱՐԴԱՆ ՊԵՏԻ

Վսեմ. վարդան Պէյի գրէն
կ'ած այն ընտիր պատմութիւնը որ
մինչև հիմայ թիւ 6 է մանր.—Քեան
լրագրոյն մէջ մաս առ մաս կը հը-
րատարակուի, այս անգամ կրկին
սրբագրութեամբ թերթ առ թերթ
հրատարակուի սկսած է մաքուր
տպագրութեամբ, և որուն ութը և-
րեսէ բաղկացեալ մէկ թերթը 2
թիւնը վրչնոց և տասը թերթերէ
բաղկացեալ մէկ հատարը մէկ 20 սց
թղթադրամի կը ծախուի հետեւեալ
տեղերը։
Պալմ Իմին Էօնիւ Սուրի Պաղոս
աղայի խանութը, Պաղմ-ժիի ճատ-
տէսի գրադարանաց խանութները,
Բերայ Մեծ փողոց ծախվաճառաց
խանութները, Թարգմա-Պալի ծախ-
վաճառ Անդրեան աղաւ կրպակը,
Թէ՛ Պաղոս և թէ՛ Ղալաթիոյ լրագ-
րագրաւաճառաց քով։

Հալաթիւ ԲՇ. 5 ֆրանք.	
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ՍԵԺ.	
Բաց	14.11
Դոց	14.03
Բարձր զին	14.16
Յած զին	10.03
Թղթադրամ Բաց	436.00
Բարձր	436.00
Կած	423.00
Եամը 11	431.00
Փոխ. 63ի	Ֆր. 070.00
» 65ի	» 082.00
» 69ի	» 080.00
» 73ի	» 070.00
Պանձատուին	25.00
Սօսիթիէ Ժէնէրալ	4.22
Սօսիթիէ Օթման	3.00
Պանք տը Բօնաթ.	6.16
Բրէտի Ժէնէրալ	5.15
Թրամիլէյ	1.85
Բուս. կրկաթուղի	51.50

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԴՐԱՄՈՑ	
(Ժ. Կ. 100 Կ. Կ. Կ. Կ.)	
Սնդ. սակի	109.30
Դաղ. »	87.10
Բօլ	89.10
Բարալուն արծաթ	16.20
» թղթադրամ	09.00
Բրէմից	51.10
Հինգնոց	24.00
Մէթալիք	24.20
Ճերմակ մէճիւտ	07.30
Պրինձ	184.20

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱԶԱՆ
ԳՏՆՈՒԱՄ
ՈՒ
ՓԱՆԱՍԵ

Կոչուած ցաւի զեղը բոլորովին
բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներքէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բաղմաթիւ ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ և
ինչպէս որ վարը յիշուած է ։
Ամեն տեսակ քոփի, ըստամե-
սի, մէլլի կամ օղիքներու ցաւեր-
ու նաեւ Թանջը, Քօլէրա և այլ ա-
մառուան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս զեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով ։ Այն գաւաթ ջուրի
մէջ, զիւր ապուրի մը զրգալէն աւելի
շաքար, վրան լեցուր անուրի զրգալ
մը փանաթ տղէկ մը խառնէ ու
խմէ ։
Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուսեցքի համար գեղը վերայիւնալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուրի զրգալ այն բաղադ-
րութեան խմէ ։ Յօդացաւի, Ինժու-
թիզմի, Ռոքի ցաւի, յտամեքսի սկ
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հա-
մար դուրսէն փոխառէ քոփով աղէ-
մը շինելու է ։ Այնպիսի ցաւի համար
քիչ մը լաւագոյն փոխառէ մէջ
թաթիկով ցաւած անուրի վրայ
զնելու է ։
Ս.մեն ատին երրորդ ցաւի մը հա-
մար դուրսէն փոխառէ քոփ հարկ
կըլլայ, Եթէ քիչ մը ալ խմուի աւել-
ի շուտ բժշկուելով կըլլայ ։
Մարմնոյ այրուած կամ ճմուռ-
ած տեղերը լսիկելու համար փոխա-
ռէ պատահածին պէս փոխառէ ին
վրան աղէկ մը լեցնելու է ։ Ղաւա-
կով և ին. կորուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արիւնը շարած շուտով
մը վերքը կապելու և ցաւին վրայէն
փանաթ լեցնելու է մինչև որ Լաւ մը

Թրլի փանաթէն նաեւ արեան շրջա-
նը նարագանէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ ։
Այս զեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը զօղին, ուղարկողները ան-
ձամբ փորձել. գինն աժան է ։ Այս
ծախուի Միւնստեան և Բնկերաց Ա-
մերկեան վաճառատունը որ ի Ղա-
լաթիւ կ. Պաղոս

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԿԵՍԱՐԱՑ
ԴՈՐՄ ՍՈՒԵՏՈՒՐՈՍԻ
Թ-ԷԴ Կ-ԷԴ Ե. Մ. Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ իւրիւրի
Տէտէան եղբարց տպարանէն
իւրոյս բնծախուելով, կ'ծախուի
Եէնի-ճամի Զիննկերէր ճատ-
տէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան
գրատունը, և ուրիշ գրադա-
րատաց քով, Գին 1 ֆրանք 25
սանթիմ,

ԲԱՆԱԼԻ
ՀԱՅԵՐԵՆ ԵԱՐԱԳՐԱԹԵԱՆ
ԳՐԵՑ
Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Ահաւասիկ գեղեցիկ մեթոտ մը
Մամուրեան էֆ. ի աշխատարան-
ութեամբ մուտ գտնելով մայրենի լեզ-
ուի ուսման մէջ, կ'առաջնորդէ ա-
շակերտները շարադիր լինելու, չըս-
պասելով որ անոնք քերականութեան
տաղտկալի շրջանէն անցնին ։
Այս գրքիւր Զմեռնիոյ Տէտէ-
ան եղբարց տպարանէն ի լոյս ըն-
ծայուելով կը ծախուի Եէնի-ճամի
Զիննկերէր ճատտէսի թիւ 2, Ս.
Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գը-
րատվաճառաց քով ։ Գին 50 սանթիմ

ՆՈՐ ՕՐԱՅՈՑՑ
1879
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ
Կ'ծախուի գին 20 փարա մէճիւտ

ԸՆԴԱՐԱՁԱԿ ՕՐԱՅՈՑՑ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ
Գին 40 փարա մէճիւտ

ՏԴԷՐ-ԷԴ ԶԷՐԷԷՆ
17 կենդանադիր պատկերներով
զարդարեալ այն ընդաճակ օրացոյցը
բաց ի բուն օրացոյցէն. կ'պարունակէ
նաեւ վերջին Ռուսո—Տաճկական պա-
տերազմին համառօտ պատմութիւնը,
առողջապահական ամենակարեւոր
գիտելիքներ, բարոյական սկզբունք,
ներ, խոյթման և այրածի դեղեր,
փնտաղար ճճիներ ջնջելու կերպեր ։
Առոյնմէ զատ ազգային նշանաւոր
բանաստեղծ Քամաւ Բաթիպայի
«Հայրենա թաղ» վերնագրով մէկ
չնաշխարհիկ օտանաւորը ։

Կ'ծախուի Զարդարեան վաճա-
ռատունը, Պալմ Թան Համալ փողոց,
Ալլը Էֆէնդի Խանի դիմաց, թիւ
12 և գրադարանաց քով ։

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՅՈՒ
ՊՈՂՈՍ ԲԻՐԻՇԺԵԱՆ
Հալաթիւ ԲԷՐԶԵԿԷ-Բա-
ղար Պաղքը փողոց թիւ 12.